Budizam u razdoblju Kamakura

Pintarić, Bruno

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:199151

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Filozofski fakultet

BRUNO PINTARIĆ

BUDIZAM U RAZDOBLJU KAMAKURA

Završni rad

Pula, srpanj, 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Filozofski fakultet

BRUNO PINTARIĆ

BUDIZAM U RAZDOBLJU KAMAKURA

Završni rad

JMBAG: 03030707633, redoviti student

Studijski smjer: Japanski jezik I kultura

Predmet: Književna iskustva istočne i južne Azije

Znanstveno područje: Humanističke znanosti

Znanstveno polje: Filologija

Znanstvena grana: Japanologija

Mentor: izv. prof. dr. sc. Igor Grbić

Pula, srpanj, 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Bruno Pintarić, kandidat za prvostupnika Japanskog jezika i kulture ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

Bruno Pintarić

U Puli, 23. 9., 2020. godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Bruno Pintarić, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Budizam u razdoblju Kamakura koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 23. 9. 2020.

Potpis

Bruno Pintarić

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Filozofski fakultet

BRUNO PINTARIĆ

BUDIZAM U RAZDOBLJU KAMAKURA

Završni rad

Mentor: izv. prof. dr. sc. Igor Grbić

Datum: 15.7.2020.

Sadržaj

1. Uvod 1
1.1. Kratak uvid u dolazak budizma u Japan 1
2. Škole starog budizma 2
3. Škole novog budizma 3
3.1. Škole Čiste Zemlje 4
3.1.1. Škola Jōdo-shū 4
3.1.2. Škola Jōdo Shin-shū 7
3.1.3. Škola Ji-shū 9
3.2. Škole zena 10
3.2.1. Škola Rinzai 10
3.2.2. Škola Sōtō 12
3.3. Nichirenova škola 15
4. Zaključak 16
5. Literatura 18
5.1. Pismeni izvori 18
5.2. Internetski izvori 18
6. Sažetak 19
7. Summary 20

1. Uvod

> Evo, dok sjedimo na svojim lotusovim cvjetovima, sve će brige svijeta nestati, pričat ćemo o događajima iz svojih prošlih života. Onda ćemo raspraviti kako bismo mogli pomoći jedni drugima u promicanju oslobođenja ljudi u dalekoj budućnosti. [1]
>
> - Nichiren

Između razdoblja Heian i Muromachi smjestilo se razdoblje Kamakura, nazvano po prijestolnici. Trajalo je od 1185. do 1333. godine. Razdoblje je to velikih religijskih inovacija na području Japana, u kojem većina osnivača novih škola svoje religijsko putovanje započinje obrazovanjem na planini Hiei. Unatoč gotovo identičnom početku, svaka škola procvala je na vlastiti način.

Prvi dio ovog rada dotaknut će se povijesti budizma i toga kako je došao na područje Japana. Zatim će biti predočena podjela školi nastalih tijekom razdoblja Kamakura te njihove filozofije i vođe.

1.1. Kratak uvid u dolazak budizma u Japan

Budizam je jedna od najstarijih religija svijeta, nastala u Indiji u 6. stoljeću prije Krista. Osnovao ju je Siddhartha Gautama, "Buddha", a danas ima oko 470 milijuna vjernika. Budizam se proširio na Kinu oko 5. ili 4. stoljeća prije Krista te je konačno iz Kine stigao u Japan tek 552. godine, kada je kralj Seong s područja današnje Južne Koreje poslao budističke misionare u Japan s izričitom namjerom upoznavanja Japana s budizmom. Japanska vladajuća klasa prihvatila je budizam kao utjelovljenje naprednije i nadmoćnije civilizacije. [2]

[1] http://www.jsri.jp/English/Honen/LIFE/teaching/poor/women.html. Pristupio 17.7.2020.; vlastiti prijevod
[2] Osumi, Kazuo; Dobbins, James C. 1999. Cambridge History of Japan 3. Cambridge, UK: Cambridge University, 544.

U nastojanju da se ovlada konceptima koje je Japanu donio budizam, budizmu je ustupljen niz velikih hramova kako bi se što lakše ukorijenio. Svakom od tih hramova pripadala je zajednica svećenika koje je financirala država i vladajuća klasa. Svećenici su učili čitati kineske verzije budističkih zapisa prevedene sa sanskrta, postali su stručnjaci u građevinarstvu, arhitekturi i medicini te su vršili razne obrede i molitve. Te obrede i molitve su ponekad posebno vršili za pripadnike vladajuće klase koji su tražili duhovno i materijalno blagostanje. Već 627. godine postojalo je 50 budističkih hramova u Japanu te je za vrijeme razdoblja Nara nastalo šest različitih budističkih školi, Hossō, Jōjitsu, Kegon, Kusha, Ritsu-shū i Sanron. Krajem razdoblja Nara nastale su još dvije škole, Shingon i Tendai. 1185. godine u Kamakuri je osnovan kamakurski šogunat i tijekom ovog razdoblja nastaje šest novih budističkih škola, koje su nazvane *shin bukkyo*, „škole novog budizma".[3]

2. Škole starog budizma

Tijekom kamakurskog razdoblja, starije budističke škole Shingon, Tendai i škole hrama Nara kao što su Kegon, Hossō, Sanron i Ritsu nastavile su napredovati i prilagođavati se vremenskom razdoblju. Pri samom početku ovog razdoblja hramovi planine Hiei postali su politički moćni te privlačni onima koji su bili sposobni proučavati učenja hramskih škola. Plemićke obitelji Kyota nastavile su podržavati i financirati školu Shingon, no zahvaljujući naglom rastu svoje popularnosti nove kamakurske škole zasjenile su stare tako što su stekle sljedbenike među članovima vlade Kamakure i njenih samuraja.[4]

Ovo razdoblje bilo je obilježeno političkim i vojnim sukobima, prirodnim nepogodama i društvenom slabošću. Novi društveni poredak koji je uključivao dolazak vojnih i seljačkih klasa na vlast rezultirao je novim oblicima religije, uključujući budističke, jer utjecaj Kine i Indije nije prestajao. Nadalje, *shōenski* sustav dvoraca, koji je

[3] https://www.history.com/topics/religion/buddhism. Pristupio 16.7.2020.; vlastiti prijevod
[4] Osumi, Kazuo; Dobbins, James C. 1999. *Cambridge History of Japan 3*. Cambridge, UK: Cambridge University, 561- 563.

uspostavljen u ovom vremenskom periodu, rezultirao je povećanjem bogatstva i pismenosti seljaka, koji su zauzvrat pružili veću financijsku pomoć budističkim učiteljima.[5]

Od škola starog budizma, najznačajnija je škola Tendai po tome što su se Hōnen, Ippen, Eisai, Dōgen i Nichiren zaredili i proučavali učenja ove škole te bazirali vlastite škole i učenja na konceptima iz Tendai doktrine.[6] Tendai školu osnovao je 804. godine Saicho (767.-822.), ili Dengyo-Daishi. Zaredio se mlad te se obrazovao u Kini u školi T'ien-t'ai. Po povratku u Japan na planini Hiei širio je svoju novostečenu doktrinu u hramu Enryaku-ji. Enryaku-ji ubrzo postaje centar budizma u kamakurskom razdoblju. Bitno je spomenuti kako je velik broj osnivača raznih školi i učenjaka zaređen u hramu Enryaku-ji. Škola Tendai započela je kao japanski ogranak kineske škole T'ien-t'ai, no prisvojila je ideje iz učenja škole Dhyana[7], *vinayasūtra*[8] te tantričkog budizma. Unatoč tome što se kao i T'ien-t'ai bazira na *Lotus Sūtri*, Tendai se razlikuje po zagovaranju *ekayane*. *Ekayāno maggo* ("jedno vozilo" ili "'jedan put") budistički je pojam koji tumači da svi putevi vode do buddhastva i da sva živa bića imaju sposobnost postići oslobođenje od materijalnog.

3. Škole novog budizma

Tijekom kamakurskog razdoblja pojavljuje se ukupno šest novih budističkih škola. Tih šest novih škola nazvane su *shin bukkyo*, „novi budizam". Te škole na prvo mjesto stavljale su spasenje običnih ljudi. Među prvim osnivačima novih budističkih školi bili su Hōnen i Shinran, koji su u svojim učenjima naglašavali važnost vjere i prakticiranja umjesto formalizma. U drugoj polovici stoljeća Dōgen i Eisai putovali su u Kinu te su nakon povratka u Japan osnovali dvije škole zena − Sōtō i Rinzai. Dōgen je odbio povezanost sa sekularnim vlastima, dok ih je Eisai aktivno tražio. Eisai je smatrao da će zen učenja revitalizirati školu Tendai, no Dōgen je bio usredotočen na apsolutno, čisto poučavanje

[5] Payne, Richard K. 1998. *Re-visioning "Kamakura" Buddhism*. Honolulu: University of Hawaii Press, 9.
[6] Bapat, P. V. 1956. *2500 Years of Buddhism*. New Delhi: Publications Division, Ministry of Information and Broadcasting, 131.
[7] *Ch'an* je kineski prijevod sanskrtske riječi *dhyana*.
[8] Kanonski tekstovi koji sadrđavaju *vinaye,* pravila ponašanja za budističke svećenike.

zena koje nije bilo vezano niti uz jednu praksu ili vjerovanje Tendaija ili ostalih škola. Drugim riječima, bio je to zen koji je donosio vrlo malo smjernica za život ljudi. Posljednja faza kamakurskog budizma odvila se pedeset godina nakon Hōnenove smrti. Obilježena je novim društvenim i političkim prilikama, izazvanima padom aristokracije, koju je zamijenio *bakufu*, ili vlada iz šatora. Vojna klasa učvrstila je svoj utjecaj, među seljacima je procvjetala budistička praksa štovanja lokalnih *kamija*[9]. Ovi promjenjivi uvjeti stvorili su klimu koja je potaknula religijsku inovaciju. Nichiren i Ippen pokušali su utemeljiti učenja ukorijenjena u svakodnevnim brigama ljudi. Nichiren je odbacio usredotočenost na „ono-zemaljsko“ spasenje kao što je to uskrsnuće u Čistoj Zemlji te je usmjerio svoja učenja na „ovozemaljsko“ osobno i nacionalno oslobođenje kroz jednostavnu i pristupačnu praksu. Ippen se usredotočio na popularizirani oblik recitacije *nenbutsua*[10] s naglaskom na praksu umjesto na mentalno stanje pojedinca.[11]

3.1. Škole Čiste Zemlje

3.1.1. Škola Jōdo-shū

Školu Jōdo-shū je 1775. godine osnovao Genku (1133.-1212.). Genku, poznatiji kao Hōnen, rođen je u provinciji Mimasaki na području današnje prefekture Okayama. Vrlo mlad se zaredio u budističkom hramu. Jedan od rijetkih načina da ljudi iz provincije prodru u elitne intelektualne krugove Japana bio je postati svećenikom te je to Hōnen i učinio. Pošao je na planinu Hiei kako bi prošao intenzivnu vjersku obuku. Prvo se podučavao u nauku škole Tendai te je kasnije kao učitelja uzeo redovnika Eikua, koji se udaljio od vjerske organizacije planine Hiei. Hōnen se osamio na udaljenom dijelu planine kako bi se posvetio učenju i vjerskoj obuci. Proučavao je budističke spise i neko vrijeme posvetio proučavanju *vinaye*. Počeo je razmišljati o tome što znači biti redovnik. Pročitavši Genshinovo djelo *Ōjōyōshū* Hōnen je bio izložen učenjima Jōdo bukkyōa ili budizma Čiste

[9] *Kamiji* su duhovi ili božanstva, šintoistički koncept.
[10] Unatoč učestalosti zapisivanja ove riječi kao *nembutsu*, ovaj završni rad držat će se pisanja *nenbutsu*, na tragu izvornog pisanja.
[11] Osumi. *Cambridge History of Japan 3*, 546.

Zemlje, učenjima koja je škola Tendai integrirala u svoj vjerski sustav. U Nari je učio o nauku škole Hosso i ostalih filozofskih škola budizma Nare. 1175. godine, nakon 30 godina provedenih na planini Hiei, Hōnen je pročitao *Kuan Ching Shu*, knjigu o *Sūtri Beskonačnog Života*, kineskog učitelja Shan-taoa. Hōnen je nakon toga imao viziju Shan-taoa te je počeo zagovarati doktrinu *senju nenbutsu*, „ekskluzivnog nenbutsua“. [12] *Nenbutsu* je vrlo jednostavna budistička praksa kojom svatko može doživjeti prosvjetljenje i uskrsnuti u *Sukhvatiju* („*Čistoj Zemlji*“), budističkoj verziji Raja. Jedini uvjet za uskrsnuće jest vršenje *nenbutsua* i istinita vjera u njega. Sâm *nenbutsu* se sastoji od uzastopnog izgovaranja Buddhinog imena u obliku fraze *Namu Amida Butsu* (*„Spasi me, Amida Buddha“*). Postoje tri vrste recitacije *nenbutsua*: *jūnen, nenbutsu ichie i nenbutsu sanshōrai*. *Jūnen*, „deset recitacija“, jest recitiranje *nenbutsua* devet puta te dodatan deseti put. Deseta recitacija nije jednaka prvim deveterima jer se razvlači izgovor pa je dulja od njih. *Nenbutsu ichie*, „okupljanje *nenbutsua*“, jest recitiranje *nenbutsua* što je više puta moguće uzastopno u sjedećem položaju. Posljednja varijacija se zove *nenbutsu sanshōrai* ili u prijevodu „tri intonacije pohvale“. To je stil koji se sastoji od tri razvučene recitacije fraze „*Naam Ami Daau“*, što je isto vrsta *nenbutsua*. Slijedi im klanjanje. Ovaj čin se ponavlja sveukupno tri puta, što ukupno čini devet recitacija.[13]

Prema Hōnenovom mišljenju, ostali budistički običaji nisu pogrešni već nisu praktični za običan puk. Prethodno je navedeno kako je Hōnen recitiranje *nenbutsua* naglašavao kao jedinstven i ekskluzivan čin koji vodi do prosvjetljenja i uskrsnuća u Amidinoj Čistoj Zemlji. *Veća Sūtra Čiste Zemlje*, poznata kao *Kanmuryōju-kyō, sūtra* je koja opisuje Amidu i Čistu Zemlju. Prema toj sūtri, Amida je napisao 48 spisa u prošlom životu kada je živio kao redovnik Hozo, prije nego je postao Buddha. Ti spisi napisani su na način da je njihovo ispunjenje uvjet za prosvjetljenje. U osamnaestom spisu, poznatom kao *hongan*, "glavni spis", Hozo je izjavio da će svatko tko zaziva njegovo ime biti preporođen u sljedećem životu u Čistoj Zemlji. Prema *honganu*, Hozo je postigao prosvjetljenje. Time je postao Buddha kao Amida i tog trena je nastala Čista Zemlja. Slijedom toga Hōnen je vjerovao da će svatko tko zaziva Amidino ime biti preporođen u Čistoj Zemlji nakon smrti u ovom svijetu. Amida Buddha prihvaća ljudska bića u svoju

[12] Ibid, 546.-547.
[13] http://www.jodo.org/teachings/nembutsu.html. Pristupio 17.7.2020

Čistu Zemlju bez ikakvog favoritizma, sve što je bitno jest obavljati čin koji može obavljati bilo koja osoba. Hōnen je *nenbutsu* smatrao tim činom. Zahvaljujući njemu, put spasenja koji budizam pruža postao je pristupačan običnim ljudima kao što su ratnici, seljaci te svima koji se nisu specijalizirali u vjerskom nauuku. Kada je Hōnen napustio planinu Hiei, počeo je podučavati po Kyotu te je napisao djelo *Senchakushū,* „Odlomci o odabiru *nenbutsua* u izvornom zavjetu“, svoj magnum opus. Tim djelom objasnio je zašto je neophodno usvojiti učenja Jōdo-shūa. Tvrdio je kako se kroz njih čovjek vjerom približava glavnom zavjetu Buddhe Amide. Vjernik treba zazivati Amidino ime jer je primatelj njegova suosjećanja. Hōnen je tvrdio da, shvate li se te točke, nijedna druga budistička doktrina neće biti potrebna.[14]

Hōnenove tvrdnje bile su bazirane na pretpostavci da su ljudi njegovog doba iskvareni. *Mappō*, ili iskvarenost civilizacije zbog koje ljudi više ne mogu učinkovito prakticirati Buddhina učenja, igra veliku ulogu u učenjima škole Jōdo-shū. U Hōnenovo vrijeme znakovi iskvarenosti uključivali su ratove i prirodne katastrofe. Takvo razmišljanje podupire činjenica da je škola Jōdo-shū formirana pred kraj razdoblja Heian, kada je Japan pogodio niz potresa i gladi te je došlo do ratovanja između raznih samurajskih klanova.

Hōnen je vjerovao da su ljudi nekoć davno bili sposobni samostalno postati Buddhe molitvom i vjerom, no da je to postalo nemoguće u njegovo doba. Taj način razmišljanja potječe od literature nastale tijekom razdoblja Heian, kada su razni učenjaci proučavali stvarno stanje ljudskog postojanja, za razliku od ideala kojem bi svi trebali težiti. Literaturom tog razdoblja prožima se takav način razmišljanja. Hōnen je došao do zaključka da je jedina nada koju ljudi imaju sâm Amida Buddha budući da je on i dalje bio objektivno oličenje savršenstva i samilosti.[15]

Uz sve to, vjernike je poticao da prakticiraju „sporedne“ običaje kao što su proučavanje pet načela moralnosti[16], meditacija i recitiranje sūtra. To nije bilo strogo pravilo jer škola Jōdo-shū naglašava da se Buddhina samilost proširuje na sva bića koja

[14] Osumi. *Cambridge History of Japan 3*, 547.
[15]Ibid, 548-549.
[16] Pet osnovnih načela moralnosti kojih se budisti pridržavaju: odustajanje od ubijanja, od uzimanja onoga što nam nije dano, od krivog seksualnog vladanja, od laganja i uzimanja opojnih sredstava.

recitiraju *nenbutsu* pa je pojedincu prepušteno odlučiti hoće li prakticirati još koji običaj uz *nenbutsu*.

Sveti tekstovi škole Jōdo-shū jesu *Sūtra beskrajnog života, Sūtra Amitāyurdhyāna* i *Sūtra Amitabha*. Hōnenovi zapisi sadržani su u djelima *Senchaku-hongan-nenbutsu-shūu* i *Ichimai-Kishōmonu*. Sve što je poznato o Hōnenu sadržano je u tim zapisima i pismima njegovim učenicima.

3.1.2. Škola Jōdo Shin-shū

Osnivač škole Jōdo Shin-shū bio je Shinran (1173.-1263.). On je preuzeo Hōnenova učenja i nastavio ih razvijati. Smatra se kako se zahvaljujući njemu budizam proširio na "obične" ljude Japana. Živio je vrlo običan život te se nije volio nazivati učiteljem. Svojih 90 godina života proveo je među seljacima. Njegova odanost Amitabhi Buddhi bila je vidljiva u djelima koja je pisao jednostavnim japanskim jezikom, ne bi li bio pristupačan neukim seljacima. Najbitnija su *Tannisho* i *Kyo-gyo-shin-sho*. Vjeruje se kako je Shinran rođen u Kyotu, u nižem sloju tadašnje aristokracije. Kao i Hōnen, Shinran je vrlo rano u svom životu postao redovnik. Proveo je 20 godina na planini Hiei, ali nije bio zadovoljan vrstom budizma koja se tamo podučavala. Shinran se 1201. godine izolirao za potrebe proučavanja i studiranja religije u hramu po imenu Rokkakudo, koji se nalazio u Kyotu. Doživio je viziju koja je u njemu pobudila nov pogled na religiju te je od tog trena život posvetio Hōnenovim učenjima. Unatoč tome Hōnen mu je vrlo kratko vrijeme bio učitelj jer su 1207. godine prisilno razdvojeni kada je carski dvor naredio suzbijanje pokreta Jōdo Bukkyō. Shinran je protjeran u provinciju Echigo (današnja prefektura Niigata) te se nakon nekoliko godina preselio u provinciju Hitachi (današnja prefektura Ibaragi), umjesto da se vrati u Kyoto. U provinciji Hitachi Shinran je širio učenja Jōdo Shin-shūa, no nije se smatrao ni redovnikom ni laikom te se oženio. Shinran je u svom životu vidio savršenu sliku ljudskog postojanja o kakvom je Hōnen pričao, život pun iskvarenosti. Skromnog i poniznog duševnog stanja, Shinran se postavio kao vjerski učitelj škole Jōdo Shin-shū među običnim seljacia regije Kanto.

Shinran je uveo nekolicinu reformi u školu s namjerom da ukloni podjele između svećenika i običnih ljudi. Nije vjerovao da postoje razlike, već je držao da su sva ljudska bića jednako sposobna uskrsnuti u Čistoj Zemlji. Sebe nije smatrao svećenikom, već Buddhinim sljedbenikom.

Shinranu nije bilo lako širiti Hōnenova učenja među praznovjernim društvom pa ih je pokušao prilagoditi tim nižim slojevima, oslanjajući se na Hōnenove koncepte "ovog" i "onog" svijeta. Prema Hōnenu, *nenbutsu* je vjerski čin koji se mora prakticirati kako bi se ostvario prijelaz iz materijalnog u svijet Čiste Zemlje. Potom se postiže buddhastvo I reinkarniranje na "onom" svijetu poslije smrti. Shinran je ljude učio da se *nenbutsuom* osigurava postizanje buddhastva. Time je u ljudima stvorio osjećaj mira jer već tijekom ovog života od trena kada izgovore prvi *nenbutsu* imaju osigurano mjesto u Čistoj Zemlji. Prema Shinranu, samo prvi *nenbutsu* je potreban za spasenje, dok su svi naknadni izgovoreni u znak zahvale za spasenje. Tijekom Shinranovog života nastala je doktrina koja govori kako su ljudi ispravne vjere jednaki buddhama i bodhisattvama. Njegova škola skupila je vrlo brzo poveći broj sljedbenika, pogotovo seljaka. Inspirirani Shinranovim učenjima, u 16. stoljeću podigli su više pobuna protiv svojih feudalnih gospodara.

Tijekom svog života u Kantou Shinran je proveo puno vremena razmišljajući o prirodi čovječanstva. Došao je do zaključka da Amidino spasenje uključuje sva živa bića. Uz to, tvrdio je da je čovječanstvo samo po sebi iskvareno te nije vjerovao da se ono može spasiti bez oslanjanja na Amidu Buddhu. Štoviše, njegov stav bio je da se čovječanstvo mora potpuno osloniti na Amidinu moć.

Shinran je napustio Kanto oko svoje šezdesete godine te se vratio u Kyoto, gdje je proveo ostatak svog života pišući razna vjerska djela od kojih je najbitnije *Kyogyoshinsho*. Nastavljao je odgovarati svojim učenicima preko pisama i davao im je vjerske savjete.

Shinranova škola nije nastala tijekom njegova života jer njemu nije bio naum stvoriti novu školu. Nije podržavao veličanje od strane svojih učenika iz jednostavnog razloga što je smatrao da su pred Amidom Buddhom svi ljudi jednaki.[17]

[17]Ibid, 549.

3.1.3. Škola Ji-shū

Ippen Shōnin (1234.-1289.) bio je zagovarač budizma Čiste Zemlje i također je kombinirao budizam s popularnim vjerovanjima i praksama. Bio je sin samuraja u provinciji Iyo (današnjoj prefekturi Ehime) te se zaredio kao dijete i učio o doktrini škole Tendai. Kasnije ga je podučavao Shōtatsu, sljedbenik Hōnenovog učenika Shokua. Ippen je razvio svoju verziju učenja Čiste Zemlje te ga se danas smatra posljednjim pokretačem budizma u razdoblju Kamakura. Tijekom putovanja u Kumano 1274. Ippen je doživio viziju koja je definirala njegov odnos prema religiji. Ukazao mu se *kami* po imenu Kumano Gongen, manifestacija Amide Buddhe. Kumano Gongen mu je rekao kako može osigurati svim živim bićima spasenje preko talismana zvanih *fuda*, s natpisom Namu Amida Butsu. Nadalje mu je rekao kako je čovjeku uskrsnuće u Čistoj Zemlji osigurano samo žarkim ponavljanjem ili pjevanjem Amidinog imena, neovisno o tome je li osoba vjernik, nevjernik ili koliko je zlodjela počinila.[18] Toliko je vjerovao u tu vrstu *nenbutsua* da se odrekao materijalnog i samostanskog života kako bi mogao širiti Amidino ime.

Prozvali su ga *sutejihiri*, "sveti čovjek koji odbacuje".[19] Odrekao se svih ostalih religijskih praksa te u svojim učenjima također zagovarao odricanje svih praksa osim *nenbutsua* jer tada, njegovim riječima, vjera u *nenbutsu* postaje savršena. Ippen je putovao Japanom i dijelio amulete na kojima je zapisan *nenbutsu* svim ljudima koje bi sreo. Njegova učenja su stavljala naglasak na jednostavnu religijsku praksu nalik ostalim oblicima budizma nastalima tijekom razdoblja Kamakura, no Ippena je od ostalih razlikovao naum. Nije se obazirao na mentalno stanje osobe koja moli, već je tražio "jednoumlje bez ometanja". U selima kroz koja bi Ippen i njegovi sljedbenici prolazili ljudi se se oko njih skupljali kada bi počeli pjevati, recitirati *nenbutsu* i plesati. Običnim ljudima bilo je lakše prihvatiti takva učenja od nekih više filozofski nastrojenih učenja tadašnjice. U neku ruku je Ippen hodočastio, s namjerom da fizički uđe u zajednice i predoči im

[18] Ibid, 558- 559.
[19] Yanagi, Sōetsu; Waddell, Norman. 1973. *Ippen Shōnin*. U: Yanagi, Sōetsu. *The Eastern Buddhist*. http://www.jstor.org/stable/44361368. Pristupio 18.7.2020.

budizam kao put do spasenja, integrirajući u svoja učenja jednostavnu praksu shvatljivu svima. Ippen je bio svjestan da je većina ljudi, makar bi se interesirali za budizam, i dalje prakticirala šintoističke običaje. Nadalje, sama škola Ji-shū nije bila prava škola jer su Ippen i sljedbenici prihvaćali štovanje svih budističkih i šintoističkih božanstava. U njihovim očima, sve su to bile razne manifestacije Amide Buddhe.[20]

3.2. Škole zena

3.2.1. Škola Rinzai

Zen je oduvijek imao kineskog utjecaja, prešao je u Japan tijekom razdoblja Nara (710.-794.), no tada se u Japanu nije uspio ukorijeniti kao velika religija jer je Japanu bilo teško pojmiti mistične koncepte i filozofiju zena. Tijekom heianskog razdoblja (794.-1185.) zen se višekratno pokušao uvesti kao škola, ali nije doživio velik uspjeh sve do kraja tog razdoblja i početka razdoblja Kamakura, kada se pojavljuje Eisai.

Myōan Eisai (1141.-1215.) najzaslužniji je u prihvaćanju doktrine zena na području Japana. Rođen je u provinciji Bitchū, današnjoj prefekturi Okayama, 1411. godine. Unatoč tome što je rođen u obitelji šintoističkih svećenika nije se zaredio kao šintoistički svećenik, već je vrlo rano počeo proučavati budizam. Ispočetka je proučavao doktrinu škole Tendai i *mikkyō* (ezoteričnog budizma). Nije težio k povlačenju u osamu na planini Hiei, već se dvaput uputio u Kinu kako bi proučio izvorna budistička učenja.

Sanjao je o vraćanju škole Tendai u stanje prijašnje religijske kreativnosti. 1168. godine Eisai je prvi puta pošao u Kinu, proveo je šest mjeseci posjećujući poznata budistička svetišta. Skupljao je razne tekstove škole T'ien-t'ai te proučavao ezoterične prakse. Unatoč svojem interesom za učenje ch'ana te saznanju da je ch'an dominantan oblik budizma u Kini, na prvom putu Kinu nije aktivno učio o ch'anu. Nakon povratka u Japan sljedećih 20 godina je prakticirao i podučavao ezoterični budizam.

[20] Osumi. *Cambridge History of Japan 3*, 558-560.

1187. godine Eisai se uputio na svoje drugo putovanje u Kinu s namjerom da proučava ch'an i posjeti budistička svetišta u Kini i Indiji. Našao se u samostanu Wan-nien-ssu na planini T'ien-t'ai, gdje se zaredio pod učiteljem ch'ana Hsu-an Huai-ch'angom i proveo tri godine. Hsu-an je bio ch'an majstor u grani Huang-lung škole Lin-chi, koja će kasnije u Japanu postati Rinzai. Vidjevši kako je Eisai postigao prosvjetljenje tijekom njhovog zajedničkog boravka, Hsu-an je Eisaiju dao dopuštenje da širi učenja škole ch'an po Japanu, koja u Japanu postaje poznata kao zen. Unatoč svemu, Eisai je i dalje bio zainteresiran za ezoterični budizam[21] te je sa svojim mentorom Hsu-anom zagovarao spoj ch'ana i ezoterike. Hsu-an mu je objasnio važnost *vinaye* i inzistirao je da Eisai spoji učenja *mahāyāne*[22] i *hīnayāne*[23] s ch'anom. Eisai je na taj način produbio svoje znanje i razumijevanje ch'ana i ezoteričnog budizma. Reformirao je religijsku praksu po uzoru na samostane ch'ana, u kojima se naglasak stavljao na disciplinu. Na zen koji je Eisai donio u Japan utjecalo je sve što je on naučio o meditaciji, ezoteričnim obredima i *vinayi*.

Zen je imao utjecaja na japansku školu Tendai otkako ju je Saicho osnovao. Često se opisuje kao spoj četiri budističke tradicije: doktrine Tendaija, zen meditaciju, pravila *vinaye* i rituale budizma *mikkyō*. Eisai je vjerovao kako se zen meditacija i pravila koja se nalaze u *vinayi* zapostavljaju te je iz toga razloga smatrao kako su učenja škole planine Hiei počela stagnirati.

Povratkom u Japan 1191. godine Eisai počinje graditi hramove i propagirati obrede i učenja zena. Proširio je svoj utjecaj s Kyūshūa do Kyota i Kamakure. Učenjaci iz Enryaku-jia, s planine Hiei, protivili su se Eisaijevom širenju doktrine kineskog ch'ana i meditacije jer nisu shvaćali kako je visok položaj ch'an imao u Kini. Zahtijevali su od carskog dvora da se uvede zabrana škole. Carski dvor je privremeno zabranio propagiranje zena u Kyotu. Eisai je kao odgovor na to napisao djelo *Kozen Gokokuron* („Zen kao zaštita nacije“), u kojem brani sebe i svoja učenja. Argumentirao je da je zen već dugo vremena prihvaćen kao ključan dio Tendaija te da bi protivljenje zenu bilo jednako protivljenju tradiciji škole i osnivača iste. U *Kozen Gokokuronu* Eisai piše kako je

[21] Budizam poznat kao *vajrayāna*, čija se glavna učenja temelje na tantričkim spisima.
[22] U doslovnom prijevodu “veliko vozilo”. Jedna od dvije glavne grane budizma uz Teravadu, ukazuje na razinu duhovne motivacije i prakse.
[23] Naziv za konzervativnije škole ranog budizma, u prijevodu znači “malo vozilo”.

carskom dvoru u interesu štititi religiju jer će budistička božanstva zauzvrat čuvati Japan, a budistički redovnici će pomoći duhovnom rastu društva. Nadalje tvrdi da je zen srž budizma te da zen na životu održavaju pravila samostanskog života. Budući da je zen najčišći i najbitniji oblik budizma, zaslužio je najaktivnije pokroviteljstvo vlasti. Argumenti koje je Eisai naveo u *Kozen Gokokuronu* nisu imali utjecaja na starješine planine Hiei do trena kada se uspostavlja *bakufu* (vlada iz šatora).

Bakufu je bio svjestan moći i utjecaja kineske dinastije Sung te je smatrao kako bi preko Eisaijevog poznavanja kineske kulture i filozofije mogao unaprijediti svoju vladavinu. Eisaiju je *bakufu* pružio ekonomsku podršku kako bi se zen ukorijenio kao jedna od religijskih tradicija Japana. Eisai je u mladosti proučavao budizam u hramu Onjō-ji. Onjō-ji je bio usko vezan uz obitelj Minamoto. Hojō Masako bila je udovica Minamoto Yoritoma, osnivača kamakurskog šogunata, te je postavila Eisaija za *kaisana* (osnivača) hrama Jufuku-ji prvog zen centra u Kamakuri. Minamoto Yoriie, drugi šogun, postavio je Eisaija za *kaisana* hrama Kenninji u Kyotu. Eisai je za Yoriievog bolesnog brata 1214. godine napisao djelo *Kissa Yojoki*, "Pijenje čaja za zdravlje". Uz potporu šogunata Eisai je postao koristan carskom dvoru kao obnovitelj hramova te je s vremenom ustanovio malenu ali vrlo aktivnu zajednicu praktikanata zena u Kenninjiju.[24]

3.2.2. Škola Sōtō

Dōgen Zenji (1200.-1253.), poznat i kao Dōgen Kigen, bio je sin plemića i političara. Od rođenja je bio izložen aristokratima visokog statusa i dobio vrhunsko i opsežno obrazovanje. Poznat je kao jedan od najistaknutijih filozofa Japana i osnivač škole Sōtō. Nije mario za ovozemaljska dobra te ga se opisuje kao osobu strogog karaktera. Dōgen je proveo život ispunjen oštrom disciplinom te se posvetio pronalaženju pojedinaca koji su stvarno dostojni toga da postanu učiteljima zen meditacije. Roditelji su mu preminuli kada je bio jako mlad te je kao i mnogi prije njega odlučio postati svećenik na planini Hiei.

[24] Collcut, Martin. 1981. *Five Mountains: The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*. Cambridge, USA: Harvard University Press, 36-38.

Strastveno je proučavao budističku doktrinu, ali nije bio zadovoljan učenjima koja su mu bila dostupna. Štoviše, u njegovo vrijeme planina Hiei počela je gubiti autoritet kao središte budizma u Japanu. Nadalje, za razliku od Hōnena, Eisaija i mnogih drugih svećenika, Dōgen nije ovisio o planini Hiei kako bi stekao uvid u visokorangirane intelektualne krugove Japana jer je već bio dio visokog aristokratskog društva. Kao i Hōnen i Shinran, koji su budizam uglavnom proučavali i reinterpretirali na planini Hiei, Dōgen je nakon relativno malo vremena napustio tu planinu i 1223. godine. pošao učiti o budizmu u Kinu. Nije ga zanimao najpopularniji oblik zena, Rinzai, već ga je privukla škola Cáodòng, koja je od svog začeća neprekidno zagovarala antisekularnost. Pod učiteljem Tiāntóng Rújìngom u samostanu Tiāntóngshānu trenirao je ch'an meditaciju te postigao stanje prosvjetljenja. Vrativši se u Japan, Dōgen je počeo podučavati zen na način drugačiji od Eisaijevog. Eisai je zagovarao zen u kombinaciji s ostalim oblicima budizma, dok je Dōgen zagovarao čisti, neiskvareni zen kao jedini oblik budizma kojim se može postići prosvjetljenje. Štoviše, Dōgen je tvrdio da je prosvjetljenje moguće postići isključivo sjedećom meditacijom poznatom kao *zazen*. Također je tvrdio da se sam čin meditacije ne razlikuje od prosvjetljenja.[25]

Dōgen je u hramu u Ujiju, blizu Tokija, podučavao ljude meditaciji te se broj zainteresiranih za zen povećavao iz dana u dan. Tamo je donio pravila ponašanja za samostane zena koja su prihvatili svi samostani zen budizma u Japanu. Redovito je držao propovijedi koje su njegovi sljedbenici prikupili poslije njegove smrti. Protjeran je u provinciju Echizen (današnju prefekturu Fukui) zbog negodovanja svećenika planine Hiei, koji nisu prihvaćali njegova učenja. Autor je više djela koja opisuju pravila i rutinu svakodnevnog života vjernika, a napisao ih je prema učenjima svog učitelja iz Kine. Njegovo najbitnije djelo, *Shōbōgenzō,* „Srž istinske doktrine", kolekcija je propovijedi zapisanih u obliku eseja. Pisao ih je otkad je došao u Uji pa do smrti i smatraju se jednim od najuglednijih filozofskih djela Japana. U tom djelu Dōgen preispituje neke od osnova budizma, kao što su srž buddhastva i što čini pravu vjersku praksu. Dōgen je Sōtō zen

[25] Bapat. *2500 Years of Buddhism*, 131-136.

smatrao najvažnijim oblikom budizma. Njegova su se učenja bazirala na potragom za apsolutom i marljivom prakticiranju meditacije.[26]

Dōgen je na svom petogodišnjem putovanju po Kini doživio prosvjetljenje pod T'ien-t'ung Ju-chingom, majstorom Sōtō Ch'ana. T'ien-t'ung je poznat po strogom i "čistom" podučavanju zena. Dōgen je od njega naslijedio vjeru u *shikantazu*, ili *zazen*, kao istinski budistički put. Jedan je od rijetkih japanskih zen redovnika koji je kritizirao samostanski život kineskih samostana. Unatoč poštovanju koje je imao prema zen majstorima i redovnicima, osuđivao je suvremenu samostansku praksu kineske škole Lin-chi jer ju smatrao preopuštenom.

Dōgen prvi put zagovara *zazen* kao "ispravan put" u djelu koje je napisao čim se vratio iz Kine, 1227. godine, naslovljenom *Fukan Zazengi*, "Načela za univerzalnu promociju zazena". U istom djelu se odjeljuje od zena škole Tendai. Njegovim riječima:

> Buddha je bio prožet velikom mudrošću, ali je ipak sjedio u meditaciji (*zazen*) šest godina. Bodhidharma je devet godina sjedio pred zidom. Takvi su bili drevni mudraci. Zašto i mi ne bismo prakticirali na isti način? Stoga ne proučavajte riječi i sūtre intelektualno, već razmišljajte o svojoj unutarnjoj naravi. Tako ćete prirodno odbaciti svoje tijelo i um te će vaša izvorna narav izaći na vidjelo. Ako to želite postići, marljivo prakticirajte *zazen*.[27]

Time je proglasio nezavisnost, ali sljedbenici škole Enryakuji zahtijevali su protjerivanje Dōgena iz grada. Dōgen je bio primoran napustiti Kenninji i preselio se u Fukakusu, gdje je utemeljio hram Koushoji, osnovao zajednicu koja je funkcionirala po ortodoksnim kineskim samostanskim pravilima te počeo pisati djelo koje će kasnije postati *Shōbōgenzō*. Ovdje je proveo deset godina, a 1243. godine napustio Koushoji i sa svojim se sljedbenicima preselio u Echizen. Što je njegova zajednica više rasla to je privlačila više redovnika iz drugih škola, kao što je Tendai, pa je iz tog razloga bio često izložen napadima. Kao i Eisai prije njega, Dōgen je caru predstavio djelo *Gokoku shobo-gi*, *"*Načela istinskog budističkog zakona u obrani zemlje*"*, u kojem je obrazložio kako njegova učenja nisu opasnost, već imaju pozitivan utjecaj na naciju. Unatoč tome što je carev ujak i politički savjetnik bio ujedno i Dōgenov brat, car je bio primoran dovesti Dōgena pred

[26] Collcut. *Five Mountains: The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*, 49-56.
[27] Ibid, 50

odbor uglednih svećenika koji su presudili da je njegovo učenje o *zazenu* osobna interpretacija budizma te da bi nastavak podučavanja o *zazenu* potkopao osnove *mahāyānskog* budizma i zaprijetio sigurnosti zemlje. [28]

3.3. Nichirenova škola

Nichiren (1222.-1282.), ili Zen-nichi-maro, rodio se u samurajskoj obitelji u provinciji Awa, na području današnje prefekture Chiba. Zaredio se s 15 godina i školovao u hramu blizu svog rodnog mjesta, gdje je studirao doktrinu škole Tendai. Kasnije se preselio na planinu Hiei kako bi unaprijedio svoje obrazovanje. Ono što je Nichirena razlikovalo od ostalih redovnika bio je njegov interes za "ovozemaljsko spasenje". Dok su ostali redovnici proučavali "onozemaljsko spasenje", kao što je uskrsnuće u Čistoj Zemlji, Nichiren je razmatrao kakav oblik spasenja bi usavršio i oslobodio Japan na razini individue kao i zemlje. Nichiren je bio budistički redovnik, ali je bio i poznat kao veliki domoljub. Tijekom njegovog života Japanu je prijetila mongolska invazija, a on je vjerovao kako Japan može spasiti samo *Lotus sūtra*, koju je ujedno smatrao jedinom pravom sūtrom.[29] Pridobio je puno sljedbenika zahvaljujući jednostavnoj doktrini i gorućem patriotizmu koji je bio vidljiv u njegovim propovijedima. Škola koju je osnovao nazvana je po njemu, a njegovi sljedbenici su ga nazivali *Maha-bodhisattvom*.[30] Cilj njegovih učenja bio je usmjeravanje čovjeka kroz političke i duhovne zgode, kao I osiguravanje mira u zemlji.

Nichiren je tijekom života napisao 498 djela, uključujući pisma svojim sljedbenicima. Od tih skoro pet stotina djela danas je sačuvano 115 originala, u Nichirenovom rukopisu. Još 25 djela je postojalo, ali su izgubljena u požaru 1875. godine. U središtu Nichirenovih učenja bila je tvrdnja da se *Lotus Sūtra* ne može samo proučavati, već da se mora i živjeti. Nalik Hōnenovim i Shinranovim učenjima, Nichiren je tvrdio kako zazivanjem svetog imena ili izraza osoba potvrđuje svoju vjeru. U Nichirenovom slučaju to je bila *Lotus Sūtra*. Vjerovao je kako je sva istina i snaga *Lotus Sūtre* sadržana u samom njenom imenu te je

[28] Ibid, 49-56.
[29] Osumi. *Cambridge History of Japan 3*, 557.
[30] Bapat. *2500 Years of Buddhism,* 252.

podučavao ljude da se do spasenja dolazi pjevanjem mantre "Spas pronalazim u *Lotus Sūtri*". Bio je uvjeren kako je njegov zadatak realiziranje ideala *Lotus Sūtre* na ovom svijetu te je bio spreman prebroditi sve postavljene mu zapreke. Iz tog razloga je pokretao napade protiv učenja Čiste Zemlje, zena, školi Shingon i Ritsu. Zbog tih napada ga je kamakurski *bakufu*, tadašnja vlada, zatvorio te naposljetku prognala na otok Sado u trajanju od 3 godine.

Nichiren je vjerovao kako bi kroz pjevanje *Lotus Sūtre* svi ljudi ovoga svijeta bili povezani u savršenoj zajednici. Nasuprot svim učenjima budizma tvrdio je kako je samo *Lotus Sūtra* bitna te da je nju svatko sposoban pjevati. Dok se Hōnenova, Shinranova i Dōgenova djela nisu ticala problema običnih ljudi, već tema kao što su Buddhina samilost ili zen prosvjetljenje, Nichirenova djela i učenja bavila su se temama koje su problematikom bliže samurajskoj klasi i klasi običnih seljaka. Svojim učenjima propagirao je budizam koristeći laičke nazive te se trudio približiti budizam običnom narodu. Njegova vrsta budizma bila je specifična upravo po tome što je bila prilagođena japanskom puku.[31]

4. Zaključak

Prije kamakurskog razdoblja budizam je bio rezerviran za učenjake, redovnike, plemstvo carskog dvora i općenito ljude koji su si mogli priuštiti posvećivanje većeg dijela svog vremena proučavanju budističkih obreda i filozofije. Tijekom kamakurskog razdoblja nastaju škole Čiste Zemlje, zena kao i Nichirenova škola. Te škole tijekom ovog razdoblja postaju dominantne škole budizma u Japanu. Ovaj novi oblik budizma odbacio je usavršavanje kompliciranih budističkih običaja i proučavanja tekstova te ih zamijenio jednostavnom vjerom i odanosti Buddhi. Budistički redovnici ovog razdoblja se mogu usporediti sa kršćanskim misionarima, čija je uloga bila proširiti učenja na što više stanovnika. Škole kamakurskog budizma zasnivale su vjerovanja na učenjima škole Tendai, prema kojima su sva živa bića sposobna postići buddhastvo kroz vjeru. Naravno,

[31]Osumi. *Cambridge History of Japan 3*, 558.

ovaj pristup budizmu znatno se razlikuje od pristupa starog budizma, koji se sastojao od kompliciranih rituala, vjerovanja, tekstova, božanstava i rituala.

Eisai i Dōgen, osnivači škola Rinzai i Sōtō, iz Kine su donijeli koncept zena te su zaslužni za njegovo širenje Japanom. Hōnen, Shinran i Ippen Japanom su širili *nenbutsu* i vjeru u uskrsnuće u Čistoj Zemlji. Hōnen je promicao isključivo prakticiranje *nenbutsua*, Shinran je vjerovao da je izgovorom prvog *nenbutsua* osigurano uskrsnuće u Čistoj Zemlji i da su sve naknadne recitacije *nenbutsua* znak zahvalnosti Amidi Buddhi. Ippen je postao "sveti čovjek koji odbacuje" tako što se odrekao svega materijalnog kako bi putovao Japanom i širio vjeru darivajući ljudima talismane s *nenbutsuom*. Nichiren je propovijedao o "ovozemaljskom" spasenju i odbacivanju svih vjera i praksi izuzev *Lotus Sūtre*.

Tijekom ovog razdoblja prakticiranje budizma poprimilo je najjednostavniji mogući oblik kako bi budizam bio jednako dostupan intelektualcima kao i običnim seljacima. Bez obzira na društveni poredak, bilo tko može postići buddhastvo čvrstom vjerom, prakticiranjem jednostavnih obreda i molitvom, dugo religiozno obrazovanje nije potrebno. Shinranovim riječima, "ne postoje ni učitelji ni učenici. Pred Buddhom svi su prijatelji i braća."

5. Literatura

5.1. Pismeni izvori

1. Bapat, P. V. 1956. *2500 Years of Buddhism.* New Delhi: Publications Division, Ministry of Information and Broadcasting.
2. Collcut, Martin. 1981. *Five Mountains: The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan.* Cambridge, USA: Harvard University Press.
3. Osumi, Kazuo; Dobbins, James C. 1999. *Cambridge History of Japan 3*. Cambridge, UK: Cambridge University.
4. Payne, Richard K. 1998. *Re-visioning "Kamakura" Buddhism*. Honolulu: University of Hawaii Press.
5. Yanagi, Sōetsu; Waddell, Norman. 1973. *Ippen Shōnin*. U: Yanagi, Sōetsu. *The Eastern Buddhist.* http://www.jstor.org/stable/44361368. Pristupio 18.7.2020.

5.2. Internetski izvori

1. The Birth (ojo) of Women http://www.jsri.jp/English/Honen/LIFE/teaching/poor/women.html. Pristupio 17.7.2020.
2. Buddhism - Definition, Founder & Origins - HISTORY https://www.history.com/topics/religion/buddhism. Pristupio 16.7.2020.
3. JODO SHU http://www.jodo.org/teachings/nembutsu.html. Pristupio 17.7.2020.

6. Sažetak

Tijekom kamakurskog razdoblja u Japanu nastaje šest različitih školi, koje se nazivaju *Shin Bukkyo* i dijele na škole Čiste Zemlje, škole Zena i Nichirenovu školu.

Budizam Čiste Zemlje uključuje Hōnenovu školu Jōdo-shū, Shinranovu školu Jōdo Shin-shū i Ippenovu školu Ji-shū. Te tri škole karakteriziraju predanost Amidi Buddhi i vjera u uskrsnuće u Čistoj Zemlji. Hōnen je zagovarao isključivo prakticiranje *nenbutsua*, zazivanje Buddhinog imena. Njegov učenik, Shinran, vjerovao je kako je usksrnuće u Čistoj Zemlji osigurano već prvim izgovorenim *nenbutsuom* te da je svrha svih ostalih molitvi i recitiranja *nenbutsua* iskaz zahvale Buddhi. Ippen je širio *nenbutsu* tako što je dijelio amulete sa zapisanim *nenbutsuom* na svojim hodočašćima te je zagovarao "jednoumlje bez ometanja".

Japanski se zen sastoji od škola Rinzai i Sōtō. Osnivači obje škole, Eisai i Dōgen, putovali su u Kinu kako bi produbili svoje razumijevanje budizma. Eisai je vjerovao kako su učenja škole Tendai s planine Hiei počela stagnirati pa iz Kine donosi ch'an učenja i meditaciju. *Bakufu* mu je ekonomskom pomoći omogućio da postane zen majstor u Kamakuri, a kasnije i u Kyotu. Dōgen je kineski ch'an smatrao istinskim oblikom budizma pa je povratkom iz Kine uspostavio zajednicu koju je poučavao zenu, koji je sadržavao vrlo malo pravila za život.

Nichiren je osnovao školu koja ne spada niti u Čistu Zemlju niti u zen. Zapravo, Nichiren je zagovarao isključivo štovanje *Lotus Sūtre* i odbacivanje svih ostalih oblika molitve i vjere. Vjerovao je kako je sva istina i snaga *Lotus Sūtre* sadržana u samom nazivu te je bazirao vjeru na ponavljanju mantre "Spas pronalazim u *Lotus Sūtri*". Suprotno školama Čiste Zemlje, Nichiren je zagovarao "ovozemaljsko" spasenje.

Ključne riječi: budizam, Kamakura, Shinran, Ippen, Hōnen, Eisai, Dōgen, Nichiren

7. Summary

During the Kamakura period, six schools emerge that are collectively called *Shin Bukkyo*. These schools are divided into the schools of the Pure Land, the schools of Zen and Nichiren's school.

Pure Land Buddhism consists of Hōnen's Jōdo-shū school, Shinran's Jōdo Shin-shū school and Ippen's Ji-shū school. These three schools are all characterized by their devotion to Amida Buddha and belief in rebirth in the Pure Land. Hōnen advocated for exclusive *nenbutsu* practice, chanting the Buddha's name. Shinran, his pupil, believed that by chanting the *nenbutsu* the first time is enough to ensure your rebirth in the Pure Land. All other chants and prayers a person utters is done as a token of gratitude towards the Buddha. Ippen spread the *nenbutsu* by giving out amulets with the *nenbutsu* written on it during his pilgrimages, he also advocated for "single-mindedness without distractions".

Japan's Zen consists of the Rinzai and Sōtō schools. Founders of them, Eisai and Dōgen respectively, traveled to China to deepen their understanding of buddhism. Eisai believed that the teachings of the Tendai school on Hiei Mountain started stagnating, so he brought zen teachings and meditation from China. The *bakufu* helped him financially to become a zen master in Kamakura and later in Kyoto. Dōgen considered chinese zen to be the true form of buddhism, once he returned from China, he established a community which he taught about zen that had little to no rules regarding daily life.

Nichiren founded a school that was not part of either the Pure Land or zen schools. Furthermore, he advocated for exclusive worship of the *Lotus Sūtra* and rejecting all other forms of prayer. He believed the *Lotus Sūtra*'s name contained its entire truth and power, so his faith was based on chanting the mantra "I take refuge in the *Lotus Sūtra*". As a complete contrast to the Pure Land schools, Nichiren advocated for "this-worldly" salvation.

Key words: buddhism, Kamakura, Shinran, Ippen, Hōnen, Eisai, Dōgen, Nichiren